

М. В. Ткаченко
Україна, Одеса, ОНУ ім. И. Мечникова

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ У
ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЯК ФАКТОР
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

Тенденції розвитку сучасного суспільства обумовлюють нові вимоги до вищої освіти. Надзвичайно стрімкі темпи оновлення знань потребують гнучкості, постійних модернізаційних змін, підвищення методичної компетентності викладача вищої школи. Розв'язання цих проблем значною мірою визначається особливостями організації методичної роботи у вищих навчальних закладах. Аналіз наукової літератури і практики підготовки фахівців у вищій школі дозволив виявити низку проблем у сфері методичної роботи вищого навчального закладу: відсутня систематизація і наукова організація

методичної роботи; недостатньо сформована методична компетентність у значної частини професорсько-викладацького складу і, як наслідок, недостатня оперативність у впровадженні інноваційних технологій навчання, відсутність мотивації до підвищення методичної культури. Суть методичної роботи у вищому навчальному закладі визначається неоднозначно. Так, І. В. Соколова під методичною роботою розуміє цілеспрямовану діяльність суб'єктів управління вищим закладом освіти щодо забезпечення психолого-педагогічної та методичної підготовки викладачів вищої школи та реалізацію ними особистісно-орієнтованої моделі взаємодії із студентами [2. 442]. Н. В. Соловова визначає методичну роботу як комплекс заходів, що сприяють підвищенню якості професійної підготовки випускників засобами методичного забезпечення і супроводження освітніх програм [3].

Традиційно методична робота розглядається як складова діяльності викладача вищої школи, яка спрямована на засвоєння і удосконалення існуючих, а також розробку і впровадження нових принципів, форм і методів ефективно організації навчального процесу. Виділяють такі види методичної діяльності: навчально-методична, організаційно-методична, науково-методична. В залежності від займаної посади домінуючим є певний вид цієї діяльності: для асистента і старшого викладача - навчально-методична, для доцента - науково-методична, для професора - наукова, а для керівників ВНЗ - організаційно-управлінська. Ми вважаємо, що методична робота є специфічним видом професійної діяльності викладача вищої школи, змістовна наповненість якої опосередковується його посадовими обов'язками. Її слід розглядати як підсистему такої соціальної системи як вищий навчальний заклад. Тобто, вищий навчальний заклад як складна відкрита соціальна система є сукупністю взаємопов'язаних підрозділів, факультетів, кафедр,

викладачів та студентів. Зміст і особливості організації методичної роботи визначаються необхідністю розвитку вищого навчального закладу. Саме функціональна цілісність системи має визначати структурні компоненти методичної роботи та взаємозв'язки між ними. При цьому доцільно опиратись на інтеграцію всіх ланок методичної роботи: посилення взаємозв'язків між окремими компонентами; між рівнями управління по вертикалі; між суб'єктами управління по горизонталі. Розвиток сучасної вищої освіти відбувається в умовах інтеграції наукових знань, зростання кількості міждисциплінарних проблем, динамічності соціальних ситуацій, їх невизначеності та непередбачуваності, дефіцитності ресурсів, глобалізації конкуренції, кооперації, стандартизації. Тому конкурентоспроможність вищого навчального закладу обумовлена здатністю здійснювати модернізацію змісту та структури діяльності в рамках інноваційного процесу. Методична складова, яка присутня в усіх ключових факторах якості освіти: якість освітніх програм та їх інформаційно-методичне забезпечення; педагогічна майстерність професорсько-викладацького складу та їх готовність до впровадження сучасних технологій навчання; якість технологій тестування і перевірки знань, умінь, навичок студентів набуває значення провідного чинника інноваційних змін. Методична робота має забезпечити не стільки стабільний процес функціонування вищого навчального закладу на основі директивного та нормативного підходів, скільки динамічність інноваційної діяльності. Внаслідок цього вона повинна бути організована як комплексна діяльність щодо створення, засвоєння, використання та розповсюдження новацій. Ґрунтуючись на сутності та змістовній характеристиці інноваційного процесу [1,155], ми виділяємо такі компоненти методичної роботи:

ініціація - діяльність, яка полягає у виборі мети інновації та її обґрунтуванні; маркетинг інновації - діяльність, яка передбачає вивчення попиту на інновацію; випуск інновації

- це підготовка інновації до впровадження, яка включає її експертизу та розробку плану впровадження; реалізація інновації-це діяльність з упровадження інновації у систему роботи; моніторинг інновації - комплекс заходів, пов'язаних з відстеженням інновації; оцінка ефективності інновації; дифузія інновації - розповсюдження інновації у нових умовах, колективах, регіонах.

Глобалізація конкуренції передбачає такі інноваційні зміни у сфері вищої освіти, які відповідають вимогам системності, комплексності нарівні світового співтовариства, тобто ініціюючи продукування нових ідей необхідно уявити об'єкт на глобальному рівні. Цьому сприяє можливість здійснення методичної роботи на базі широкого залучення мережі Інтернет та інших засобів електронного зв'язку.

Отже, методична робота в сучасних умовах динамічного розвитку суспільства і глобалізації конкуренції спрямована на продукування і розповсюдження інновацій, які сприяють розвитку освітньої системи і підвищенню якості вищої освіти.

Література

1. Мармаза О. І. *Інноваційні підходи до управління навчальним закладом.* / О. І. Мармаза. - Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. - 240 с.

2. *Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / За ред. С. О. Сисоєвої.* - К: ВППОЛ. 2001. - 502 с.

3. Соловова Н. В. *Управление методической работой вуза в условиях реализации инновационных методических задач.* / Н. В. Соловова Автореф. дис на соискание ученой степени докт. пед. наук, Самара, 2012.